

DECIZIE

13 decembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău în componența:

Președintele ședinței, judecător

Budăi Nelea

Judecătorii:
IonGrefierNegru
Lipchin Nadejda

Veronica

și

Muruianu

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de SRL „DAYBEGIN” împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul central din 25 iunie 2018, în pricina civilă la cererea de chemare în instanța de judecată intentată de SRL „Maritimtrans” împotriva SRL „DAYBEGIN” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,-

C O N S T A T Ă :

La data de 11 ianuarie 2018, SRL „Maritimtrans” a depus o cerere de chemare în instanța de judecată către SRL „DAYBEGIN” solicitând încasarea datoriei în mărime de 2971,45 lei, penalității contractuale în mărime de 36373,83 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 2102,52 lei, a inflației în mărime de 601,73 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 25 aprilie 2015, reprezentantul reclamantei și-a concretizat pretențiile solicitând încasarea penalității contractuale în mărime de 36373,83 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 2102,52 lei, a inflației în mărime de 601,73 lei și a cheltuielilor de judecată, taxa de stat în mărime de 1261,49 lei și 225 lei – cheltuieli pentru extrasul de la ASP.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că conform contractului privind prestarea serviciilor de transport în trafic internațional nr.93 din XXXXXXXXXX, comenzii nr.105 din 20.03.2017, facturii nr. WI4704981 din 19.05.2017 și actului de prestare a serviciilor nr.2 din 19.05.2017, reclamanta SRL „Maritimtrans” a prestat servicii de transport către SRL „Daybegin” în sumă totală de 63951,68 lei.

Relevă că, în conformitate cu prevederile pct.4.4. al contractului, achitarea pentru serviciile prestate urma a fi efectuată la prestarea serviciului, astfel termenul de plată a devenit scadent la data de XXXXXXXXXX, datoria parțial a fost stinsă, astfel că la momentul depunerii acțiunii, datoria constituia suma de 2 971,45 lei.

Susține că SRL „Maritimtrans” și-a îndeplinit totalmente obligațiile contractuale, însă pârta SRL „Daybegin” nu și-a onorat obligațiile și nu a achitat serviciile în termenii stabiliți, prin urmare, potrivit pct.3.5. al contractului plata penalității de întârziere se prevede în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere a plății serviciilor de transport.

Invocă că la data de 20.12.2017, reclamanta SRL „Maritimtrans” a încercat soluționarea pe cale amiabilă a litigiului apărut, prin expedierea în adresa pârteii a reclamației nr.20/12, prin care a informat despre încălcarea obligațiilor contractuale și a solicitat achitarea datoriei restante, însă nu a parvenit nici un răspuns la reclamație, iar datoria nu a fost stinsă în totalitate.

Prin referința înaintată reprezentantul pârteii SRL „Daybegin”, avocatul Bobuțac Călin, acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea ei ca fiind neîntemeiată, explicând că pârta nu este ținută să achite penalitățile de întârziere, deoarece contravaloarea serviciilor au fost achitate integral, iar obiectul obligației a cărei neexecutare atrage aplicarea clauzei penale poate reprezenta orice obligație de a da, de a face sau de a nu face.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul central din 25 iunie 2018, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat din contul SRL „DAYBEGIN”, în beneficiul SRL „Maritimtrans” suma de 34808,59 (treizeci și patru mii opt sute opt lei cincizeci și nouă bani) lei cu titlu de penalitate, suma de 2102,52 (două mii una sută doi lei cincizeci și doi bani) lei cu titlu de dobânda de întârziere, suma de 1421,47 (una mie patru sute douăzeci și unu lei patruzeci și șapte bani) lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea în partea încasării sumei de 1565,24 lei cu titlu de penalitate, suma de 601,73 lei cu titlu de inflația și suma de 65,01 lei cu titlu de taxa de stat s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La data de 13 iulie 2018, SRL „DAYBEGIN”, în persoana administratorului Vorobiova Alina, a declarat cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

A indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezolvându-se astfel și dreptul la apel suplimentar. La cererea de apel nu a fost anexată dovada depunerii taxei de stat (64 52).

rezervându-și dreptul la apel suplimentar. La cererea de apel nu a fost anexată dovada despre achitarea taxei de stat (1.0.55).

La data de 27 septembrie 2018, pricina a fost distribuită în mod aleatoriu judecătorului pentru judecare în ordine de apel (f.d.106).

La data de 21 noiembrie 2018 reprezentantul apelantei SRL „Daybegin”, avocatul Bobuțac Călin, a declarat cerere de apel motivată împotriva hotărârii instanței de fond, totodată a prezentat și ordinul de plată al taxei de stat în original pentru examinarea cererii de apel, în cuantumul stabilit prin încheierea instanței de apel în mărime de 946,11 lei (f.d.113-117, 118).

În susținerea apelului a indicat că instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, incorect a aplicat normele de drept material, nu a dat răspuns la toate argumentele invocate de părți în proces și în consecință a adoptat o soluție ilegală și neîntemeiată pretențiilor deduse judecății.

Relevă reprezentantul apelantei, cu referire la obligația de achitare a penalității, că prima instanță nu a elucidat corespunzător stingerea de către apelant a obligației față de intimat, ori, odată cu stingerea ei obligația încetează de a mai exista și participanții la ea nu mai sînt legați prin acele drepturi și obligațiuni care rezultau anterior din această obligație, prin urmare susține că, obligația este stinsă, iar intimatul, fără a avea dreptul, pretinde penalități în baza Contractului privind prestarea serviciilor de transport în trafic internațional nr. 93 din XXXXXXXXXX și actelor aferente acestuia, care au fost executate.

Specifică reprezentantul apelantei SRL „Daybegin”, avocatul Bobuțac Călin, că intimatul a primit executarea tardiv și nu și-a rezervat expres dreptul la încasarea penalității în mod imediat conform prevederilor art.626 alin. (3) din Codul Civil, prin urmare, intimatul urma să-și rezerve acest drept, de a pretinde penalități, expedind o reclamație în adresa apelantului imediat după primirea fiecărei tranșe.

Relevă că intimatul a transmis o singură pretenție la data de XXXXXXXXXX, însă fără a specifica concret, la primirea executării cărui transfer bancar sau achitare prin alt mod, acesta își rezervă dreptul de a pretinde penalități, ori pînă la la reclamația datată din 20.12.2017, apelantul a efectuat 10 achitări, prin urmare, intimatul urma să-și manifeste acest drept expres la momentul fiecărei primiri de executare, adică la fiecare plată.

Consideră reprezentantul apelantului că sunt neîntemeiate argumentele primei instanțe în privința respectării termenului de prescripție de către intimat la încasarea penalității, avînd în vedere că a calculat termenul de prescripție de la data de 04.04.2018, ori, potrivit art.268 lit.a) Cod Civil, acțiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de 6 luni, adică 180 de zile, prin urmare, conchide reprezentantul apelantului că, începînd cu a doua zi după data de scadență, debitorul este în întârziere și începe să fie calculate penalitățile de întârziere, astfel, termenul de 180 de zile expiră la data de 20.11.2017 - termenul de plată a devenit scadent la data de 19.06.2017, iar după expirarea acestui termen, intimatul nu era îndreptățit la plata penalităților iar argumentele primei instanțe este neîntemeiată.

Specifică reprezentantul apelantei că penalitatea solicitată depășește datoria mai mult de 12 ori, fiind una disproporționat de mare luând în considerație mărimea datoriei, ori, în practica comercială asemenea penalitate nu este utilizată deoarece este una excesivă pentru părți, astfel, cuantumul de 0.5 % din suma creanței debitoare pentru fiecare zi de întârziere pînă la achitarea completă este unul excesiv chiar și în relația dintre persoanele juridice, unde, din motiv d dificultăți financiare poate întârzia achitarea obligațiilor asumate.

Solicită reprezentantul apelantei SRL „Daybegin”, avocatul Bobuțac Călin, instanței de apel ca, în cazul în care va aprecia întemeiate argumentele invocate de intimat privind necesitatea calculării penalității, dar avînd în vedere că penalitatea este una excesivă și împovărătoare pentru apelant, luînd, la fel, în considerație și faptul achitării datoriei de bază penalitatea urmează a fi redusă în mărime de 0,1%.

Cu referire la dobînda de întârziere solicitată de către intimat în primă instanță și dispusă spre a fi încasată potrivit art.619 Cod Civil, ca o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, specifică reprezentantul pîrîtului că în temeiul contractului dintre părțile litigate, a fost prevăzută doar asupra încasării penalității (clauză penală exclusivă) în mărime de 0,5% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, din momentul eliberării facturii sau actului de îndeplinire a lucrărilor, astfel susține că în contract nu a fost prevăzută clauza penală punitivă, care să-i permită intimatului să pretindă și repararea eventualei prejudicii peste penalitate.

În ședința instanței de apel reprezentantul apelantei SRL „Daybegin”, avocatul Bobuțac Călin, a solicitat admiterea cererii, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea intimatului.

Suplimentar ca alternativă, reprezentantul apelantei a solicitat în fața instanței de apel ca, în cazul în care Colegiul va considera întemeiate argumentele invocate de intimat privind necesitatea calculării penalității, avînd în vedere că penalitatea este una excesivă și împovărătoare pentru apelant, dar și faptul că datoria a fost achitată integral, reducerea penalității de la 0,5% la 0,1 %, dispunând încasarea penalității de întârziere în mărime de 5114,36 lei ca fiind una rezonabilă pentru repararea reală a posibilului prejudiciu cauzat prin executarea tardivă a obligațiilor contractuale de către apelant.

Reprezentantul intimatului SRL „Maritimtrans”, Plăcintă Corneliu în cadrul ședinței de apel, a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărîrii instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată.

Audiînd explicațiile părților prezente în ședința instanței de apel, studiînd și analizînd materialele cauzei, verificînd argumentele invocate întru susținerea poziției în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul reține că apelul declarat este întemeiat și urmează a fi admis, cu modificarea hotărârea primei instanțe.

Pentru a conchide astfel Colegiul are în vedere următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 385 lit. b) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 373 alin. (1) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În temeiul art. 386 alin. (1) lit. c) CPC, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 241 alin. (2), (5) și (6) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărârea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărârii se evidențiază separat în textul acesteia. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, garantează dreptul la un proces echitabil la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualei arbitrarități judecătorești, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

Cadrul legal relevant.

Cadrul legal relevant.

Codul civil.

Articolul 8. Temeiurile apariției drepturilor și obligațiilor civile

(1) Drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

(2) Drepturile și obligațiile civile apar:

- a) din contracte și din alte acte juridice;
- b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;
- c) din hotărâre judecătorească în care sînt stabilite drepturi și obligații;
- d) în urma creării și dobîndirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;
- e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor și altor rezultate ale activității intelectuale;
- f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;
- g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;
- h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Articolul 14. Repararea prejudiciilor

(1) Persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

(3) Dacă cel care a lezat o persoană într-un drept al ei obține ca urmare venituri, persoana lezată este în drept să ceară, pe lângă reparația prejudiciilor, partea din venit rămasă după reparație.

Articolul 512. Dispoziții generale cu privire la obligație

(1) În virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

(2) Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități.

(3) Prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Articolul 513. Buna-credință și diligența

(1) Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

(2) Este nulă clauza prin care se derogă de la prevederile alin.(1).

Articolul 514. Temeiurile nașterii obligațiilor

Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 572. Condițiile generale de executare a obligațiilor

(1) Temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

(2) Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

(3) Valorile mobiliare nu pot fi transmise direct în contul achitării datoriei dintre două părți.

Articolul 602. Răspunderea pentru neexecutarea obligației

(1) În cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

(2) Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

(3) Repararea prejudiciului cauzat prin întârziere sau prin o altă executare necorespunzătoare a obligației nu-l eliberează pe debitor de executarea obligației în natură, cu excepția cazurilor când, datorită unor circumstanțe obiective, creditorul pierde interesul pentru executare.

(4) Dreptul creditorului de a cere despăgubiri în locul prestației se exercită în condițiile suplimentare de la art.609. Creditorul poate cere despăgubiri pentru întârzierea executării obligației doar în condițiile suplimentare privind întârzierea prevăzute la art.617. În cazul unui contract sinalagmatic, creditorul poate cere despăgubiri pentru neexecutarea obligației debitorului doar după rezoluțiune, conform art.737.

Articolul 624. Dispoziții generale cu privire la clauza penală

(1) Clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

(2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă.

(3) Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate.

(4) Părțile pot conveni asupra unei clauze penale mai mari decât prejudiciul.

(5) Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea nu se datorează vinovăției sale.

Articolul 626. Dreptul de a pretinde alte despăgubiri

(1) Creditorul nu poate cere concomitent executarea prestației și plata clauzei penale dacă nu sînt stipulate penalități și pentru cazul în care debitorul nu execută obligația în modul corespunzător, mai ales pentru cazul neexecutării la timp a obligației.

(2) Creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului în partea neacoperită prin clauza penală (clauză penală inclusivă). În cazurile prevăzute de lege sau contract, creditorul poate cere sau despăgubiri, sau penalitate (clauză penală alternativă), poate cere repararea prejudiciului peste penalitate (clauză penală punitivă) sau poate cere doar penalitate (clauză penală exclusivă).

(3) În cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării.

Articolul 630. Reducerea clauzei penale

(1) În cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

(2) Nu se admite reducerea penalității în cazul în care aceasta a fost plătită.

Articolul 753. Contractul de vânzare-cumpărare

(1) Prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

(2) Vînzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel.

(3) Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părțile pot conveni asupra modului de determinare a lui.

Instanța de apel reține că din materialele cauzei se deduce cert faptul că în baza

contractului privind prestarea serviciilor de transport în trafic internațional nr.93 din XXXXXXXXXX, comenzii nr.105 din XXXXXXXXXX, facturii nr. WI4704981 din XXXXXXXXXX și actului de prestare a serviciilor nr.2 din XXXXXXXXXX, reclamanta SRL „Maritimtrans” a prestat servicii de transport către SRL „Daybegin” în sumă totală de 63951,68 lei (f.d.10-18).

Totodată s-a constatat că, în conformitate cu prevederile pct.4.4. al contractului privind prestarea serviciilor de transport în trafic internațional nr.93 din XXXXXXXXXX, achitarea pentru serviciile prestate urma a fi efectuată la prestarea serviciului, astfel termenul de plată a devenit scadent la data de XXXXXXXXXX, datoria parțial a fost stinsă, astfel că la momentul depunerii acțiunii, datoria constituia suma de 2 971,45 lei.

Colegiul atestă că, ulterior depunerii cererii de chemare în judecată, și anume la XXXXXXXXXX, pîrita, SRL „Daybegin” a achitat integral datoria față de SRL „Maritimtrans” în sumă de 2971,45 lei (f.d.57-58).

Instanța de apel notează că conform pct.3.5. al contractului nr.93 din XXXXXXXXXX, plata penalității de întârziere se prevede în mărime de 0,5% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere a plății serviciilor de transport (f.d.12).

Colegiul reliefă că sunt fondate argumentele apelantului cu trimitere la Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 24.12.2010 privind aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorîte din contractul de credit bancar sau împrumut, acțiunea de încasare a penalității se prescrie în termen de 6 luni (180 de zile), astfel, dat fiind faptul că normele ce stabilesc termenul de prescripție, inclusiv cel special, poartă un caracter imperativ, acest termen nu poate fi schimbat (prelungit, scurtat) prin acordul părților. Întrucît norma menționată este una imperativă, nu una dispozitivă, și nu poate fi modificată prin acordul părților în același timp, potrivit art.271 din Codul civil, instanța este în drept să aplice prescripția extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția.

În aceeași ordine de idei, instanța reține că dacă debitorul achită datoria pentru marfa procurată, serviciul prestat după adresarea creditorului în instanța de judecată și pînă la pronunțarea hotărîrii, acest fapt nu-l scutește de obligația de a achita penalitatea prevăzută în contract.

În accepțiunea Colegiului, este important de menționat faptul că solicitarea intimetei-reclamante privind încasarea penalității de întârziere în mărime de 36373,83 lei, calculată conform pct.3.5 al contractului privind prestarea serviciilor de transport în trafic internațional nr.93 din XXXXXXXXXX și acceptată de prima instanță în mărime de 34808,59 lei, este nefondată, or, mărimea penalității este excesivă și disproporționat de mare, în raport cu datoria de bază, care a fost achitată pînă la ziua pronunțării hotărîrii contestate.

În sensul expus, instanța ajunge la concluzia că pretenția reclamantului-intimat cu privire la încasarea clauzei penale, este una legală însă o consideră disproporționat de mare, avînd în vedere coraportul dintre mărimea penalității stabilite și mărimea prejudiciului real suportat.

În contextul celor expuse, instanța de apel consideră că instanța de fond neîntemeiat a dispus încasarea clauzei penale în mărime de 34808,59 lei, or, avînd în vedere criteriile ce permit reducerea clauzei penale și anume: că mărimea penalității depășește suma datoriei de 12 ori, fiind una excesivă, datoria a fost achitată benevol, Colegiul decide reducerea penalității de la 0,5% la 0,1 %, dispunând încasarea penalității de întârziere în mărime de 5114,36 lei ca fiind una rezonabilă pentru repararea reală a posibilului prejudiciu cauzat prin executarea tardivă a obligațiilor contractuale de către apelant.

În așa împrejurări, în opinia instanței de apel, sunt îndeplinite condițiile de aplicare a prevederilor art.630 Cod civil, care acordă instanței dreptul de a dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari.

Cu referire la pretenția reclamantei-intimate privind încasarea dobînzii de întârziere, Colegiul reține că prima instanță just a dispus încasarea acesteia, or, nu pot fi reținute argumentele reprezentantului pîritei - apelante precum că prin stingerea obligației de bază, SRL „Daybegin” nu mai este obligată la plata penalităților sau dobînzilor de întârziere, subsidiar avînd în vedere art. 643 alin. (1) Cod civil care prevede expres că executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător, iar la caz instanța a constatat faptul neexecutării corespunzătoare a obligațiilor pîritei, din care motiv instanța reține inaplicabilele speței prevederile art. 642 alin. (2) Cod civil, deoarece obligațiunea pîritei nu a fost stinsă, odată ce aceasta a fost executată tardiv.

În plus, în accepțiunea Colegiului, speței nu sunt aplicabile cerințele art.626 alin.(3) Cod civil, or acțiunea cu privire la încasarea

datoriei, a dobânzilor și a penalității a fost adusă în justiție pînă la achitarea datoriei de către pîrită, deci prevederea din norma legală citată supra, care reglementează că în cazul în care a primit executarea, creditorul poate cere plata penalității numai dacă și-a rezervat expres acest drept la primirea executării, nu are incidență.

În concluzia celor expuse, instanța de apel relevă că considerațiile de mai sus, sunt suficiente pentru a stabili caracterul esențial al erorii judiciare a instanței de fond constatate supra, întrucât ignorarea acestora ar conduce inevitabil la soluționarea incorectă a cauzei.

În baza motivelor relatate, Colegiul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția cu privire la mărimea penalității de întârziere, hotărîrea nu este în corespundere cu cerințele art.239 CPC, astfel că cererea de apel înaintată urmează a fi admisă ca fondată, fapt ce atrage după sine modificarea hotărîrii.

Din aceste raționamente, în conformitate cu art.385 lit.b), 389, 390, 394,434 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de SRL “DAYBEGIN”.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 25 iunie 2018, după cum urmează:

Se reduce mărimea penalității încasate din contul lui SRL “DAYBEGIN”, în beneficiul lui SRL „Maritimtrans”, de la suma de 34808 (treizeci și patru mii opt sute opt) lei 59 lei, la suma de 5114 (cinci mii o sută paisprezece) lei, în rest cererea de apel se respinge, din lipsă de temei, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale.

Președinte ședinței

Judecător

Judecător

Budăi Nelea

Negru Veronica

Muruianu Ion